

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

СЕКТОР ЗА ПЛАТНИ СИСТЕМ

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ОПЕРАТИВНЕ ПОСЛОВЕ И УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА ПЛАТНИХ СИСТЕМА

**ПРЕГЛЕД ПОДАТАКА У ВЕЗИ С ПРУЖАЊЕМ
ПЛАТНИХ УСЛУГА И ИЗДАВАЊЕМ
ЕЛЕКТРОНСКОГ НОВЦА ЗА ДРУГО ТРОМЕСЕЧЈЕ
2021. ГОДИНЕ**

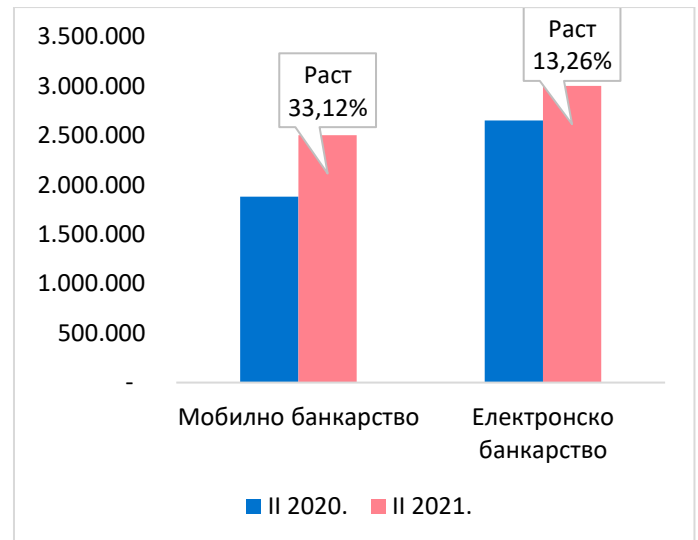
Август 2021.

У другом тромесечју 2021. године настављен је тренд раста броја корисника електронског и мобилног банкарства, тако да, у односу на друго тромесечје 2020. године, укупно повећање броја корисника (физичких и правних лица и предузетника) мобилног банкарства износи 33,04%, а корисника електронског банкарства 12,80%.

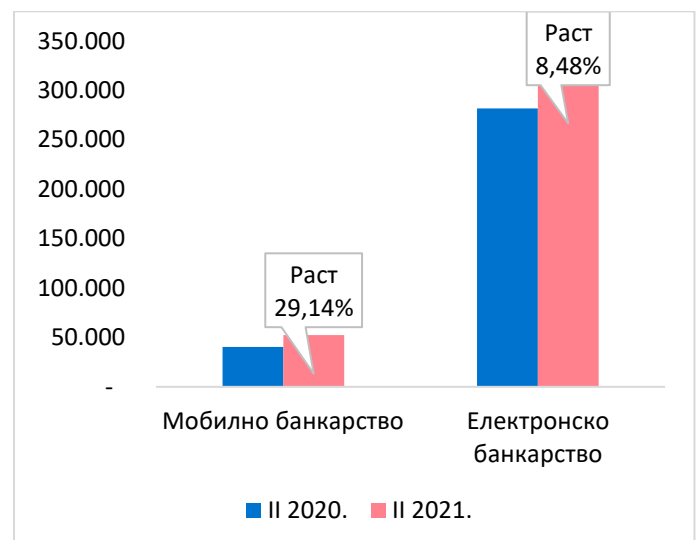
Према достављеним подацима пружалаца платних услуга, у другом тромесечју 2021. порастао је број корисника физичких лица који имају уговорену услугу мобилног и електронског банкарства. Што се тиче мобилног банкарства, број корисника је повећан за 33,12% (са 1.880.854 физичка лица на крају другог тромесечја 2020. на 2.503.819 физичких лица на крају другог тромесечја 2021). Код електронског банкарства остварен је раст од 13,26% (са 2.651.509 физичких лица на крају другог тромесечја 2020. на 3.003.002 физичка лица на крају другог тромесечја 2021).

На сличан начин порастао је и број нових корисника електронског и мобилног банкарства међу правним лицима и предузетницима. Када је у питању мобилно банкарство, остварен је раст од 29,14% (са 40.493 правна лица и предузетника на крају другог тромесечја 2020. на 52.292 правна лица и предузетника на крају другог тромесечја 2021), а код електронског банкарства раст од 8,48% (са 281.718 правних лица и предузетника на крају другог тромесечја 2020. на 305.614 правних лица и предузетника на крају другог тромесечја 2021).

Графикон I.1.1. Број корисника – физичка лица

Графикон I.1.2. Број корисника – правна лица и предузетници

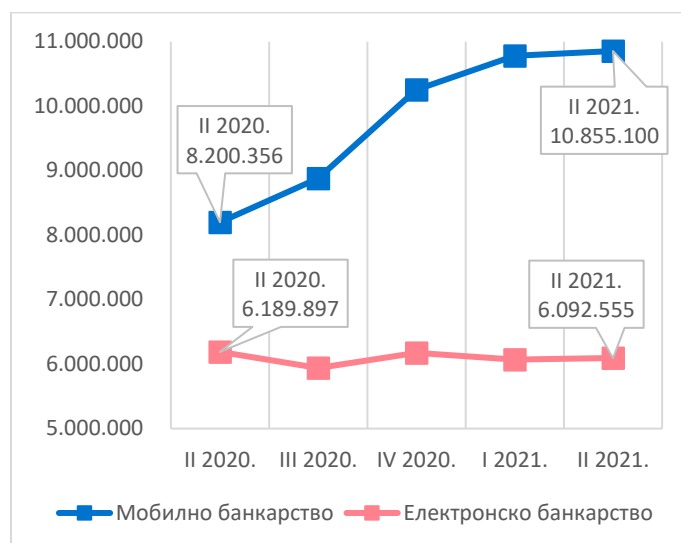

У другом тромесечју 2021. године настављен је тренд раста броја извршених трансакција употребом мобилног и електронског банкарства, па тако, у односу на друго тромесечје 2020. године, укупно повећање броја извршених трансакција (физичких и правних лица и предузетника) употребом мобилног банкарства износи 39,13%, а код корисника електронског банкарства 22,83%.

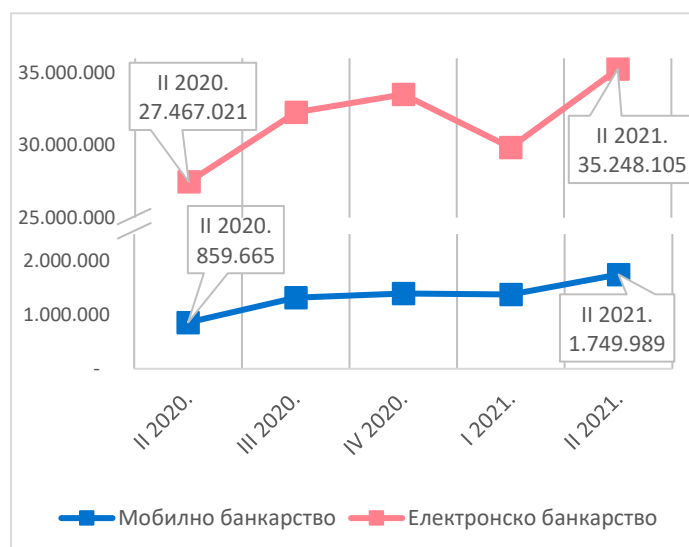
У групи физичких лица, број извршених трансакција употребом мобилног банкарства у другом тромесечју 2021. био је за 32,37% виши него у другом тромесечју 2020. године (10.855.100 у односу на 8.200.356), док је број извршених трансакција употребом електронског банкарства у другом тромесечју 2021. био за 1,57% мањи него у другом тромесечју 2020. (у којима је извршено 6.092.555 трансфера, односно 6.189.897 трансфера).

У групи правних лица и предузетника, посматрано за период од другог тромесечја 2020. до другог тромесечја 2021. године, број извршених трансакција употребом мобилног банкарства порастао је за 103,57% (са 859.665 трансакција на 1.749.989 трансакција). Број извршених трансакција употребом електронског банкарства у истом периоду порастао је за 28,33% (са 27.467.021 трансакције на 35.248.105 трансакција).

Графикон I.1.3. Број извршених трансакција од стране физичких лица

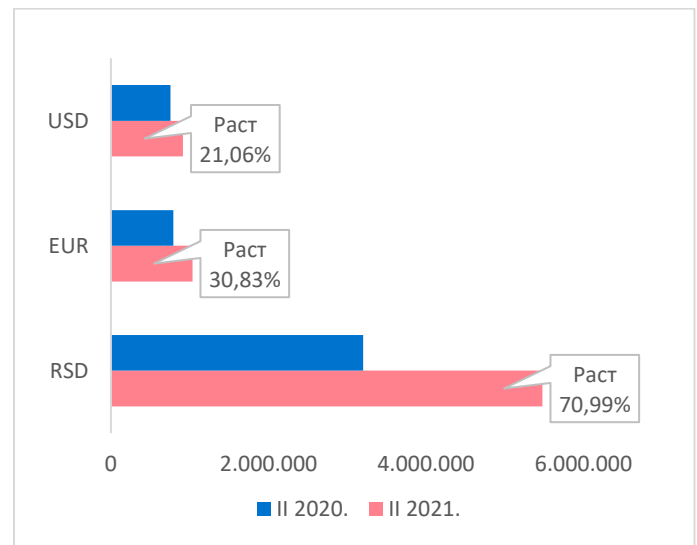

Графикон I.1.4. Број извршених трансакција од стране правних лица и предузетника

Број трансакција картицама и електронским новцем којима је извршена интернет куповина робе и услуга наставља да бележи висок раст. Тако је у другом тромесечју 2021. извршено 7.614.078 трансакција куповине робе и услуга картицама и електронским новцем на интернету у свим валутама, што је за 55,39% више него у другом тромесечју 2020. године. Истовремено, број динарских плаћања за куповину преко домаћих интернет сајтова порастао је за више од 70% у односу на друго тромесечје 2020. године, што потврђује међутромесечни тренд трансакција извршених у динарима. У Табели I.1.1. приказане су три најзначајније валуте по броју и вредности интернет куповина робе и услуга извршених картицама и електронским новцем.

Графикон I.1.5. Интернет куповина робе и услуга картицама и е-новцем (број трансакција)

Табела I.1.1. Број и вредност трансакција картицама и е-новцем којима је извршена интернет куповина робе и услуга

Број и вредност	II 2020.	II 2021.	Промена (%)
RSD:			
број	3.205.385	5.480.973	70,99%
вредност	7.300.490.184	13.164.322.020	80,32%
EUR:			
број	791.847	1.035.947	30,83%
вредност	24.607.256	51.055.831	107,48%
USD:			
број	756.664	916.002	21,06%
вредност	12.620.783	28.379.201	124,86%

У другом тромесечју 2021. године проширена је прихватна мрежа, на укупно 109.787 POS терминала, што је за 15,36%, тј. 14.617 нових уређаја, више него у другом тромесечју 2020. године. Број банкомата порастао је за 5,69%, а број виртуелних продајних места за 77,37%.

У другом тромесечју 2021. године, употребом картица у продајним објектима широм Србије извршено је 89.710.736 трансакција, што је за 28,36% више него у другом тромесечју 2020. године. Овај податак односи се на картице које су издале банке које послују на домаћем тржишту, док је у истом периоду број плаћања употребом картица банака које не послују у Републици Србији порастао за 112,21%, што указује на опоравак потрошње страних туриста, која је у другом тромесечју 2020. била смањена због ограничења кретања услед пандемије вируса корона.

Број издатих платних картица на крају другог тромесечја 2021. износио је 9.920.270, што је за 8,80% више него на крају другог тромесечја 2020. године.

Што се тиче броја уговора о финансијским услугама који су закључени на даљину електронским путем, према достављеним подацима пружалаца платних услуга, у другом тромесечју 2021. укупно су закључена 23.303 уговора, а од поменутог броја закључених уговора на даљину, њих 3.689 закључено је уз примену видео-идентификације корисника.

Табела I.1.2. Број уређаја и виртуелних продајних места на којима се прихватају платни инструменти

Картична плаћања		II 2020.	II 2021.	Промена (%)
Прихватна мрежа:	POS терминали	95.170	109.787	15,36%
	виртуелна продајна места банкомати	1.405	2.492	77,37%
		2.954	3.122	5,69%
Извршене трансакције на POS терминалима код трговаца у РС употребом картица које је издао пружалац платних услуга из Републике Србије		69.887.676	89.710.736	28,36%
Извршене трансакције на POS терминалима код трговаца у РС употребом картица које није издао пружалац платних услуга из Републике Србије		2.355.639	4.998.789	112,21%
Издате платне картице		9.118.000	9.920.270	8,80%

У другом тромесечју 2021. године настављено је обарање рекорда дневног броја плаћања реализованих у *IPS* НБС систему. Тако је још један рекорд забележен 15. априла, када је извршено 205.525 плаћања.*

Све учесталије коришћење инстант плаћања потврђено је и повећањем броја и вредности извршених трансакција – раст од 75,56% (са 6.102.737 трансакција на 10.714.207 трансакција) и 84,20% (са 49,7 милијарди динара на 91,5 милијарди динара) у другом тромесечју 2021. у односу на исто тромесечје претходне године.

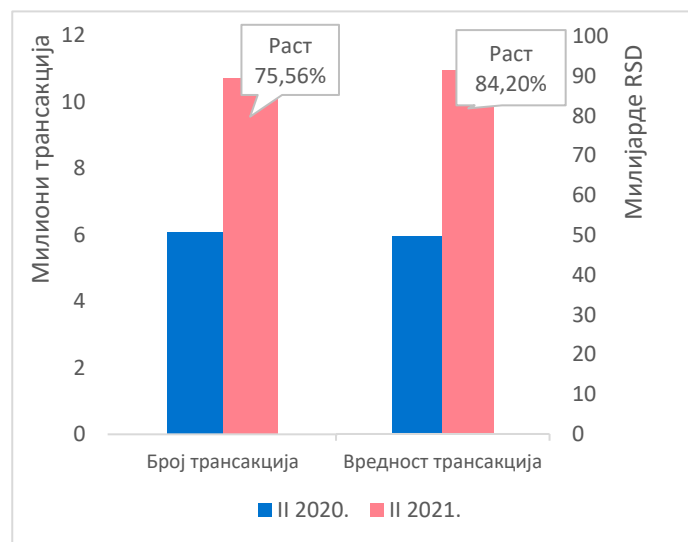
ЈП „Пошта Србије” је у другом тромесечју, заједно с Банком Поштанска штедионица а.д. Београд, омогућила инстант плаћање накнада, такса и других трошкова у корист рачуна органа јавне управе на 4.000 шалтера широм земље. Наведена услуга има за циљ потпуну дигитализацију услуга у нашој земљи, смањење коришћења папирних платних налога у свакодневним плаћањима ка органима јавне управе, као и укидање обавезе доношења папирних платних налога као доказ о плаћеној услузи органу јавне управе.

Како би грађанима приближила инстант плаћања и све предности њиховог коришћења, Народна банка Србије је 27. јула 2021. покренула нову интернет презентацију – *IPS* (Инстант плаћања Србије), на страници <https://ips.nbs.rs>. Нова интернет презентација представља својеврстан водич кроз све појединости у вези са инстант плаћањима, укључујући информације о њиховим основним карактеристикама и повезаним услугама које пружају учесници, прегледом учесника у *IPS* НБС систему и прегледом физичких и интернет продајних места на којима је могуће платити на овај начин. Посебне целине посвећене су корисним смерницама за трговце који желе да омогуће ову услугу, статистици од почетка рада *IPS* НБС система 22. октобра 2018. године и актуелностима у вези с развојем услуге инстант плаћања.

Табела I.1.3. Дневни рекорд броја плаћања реализованих у *IPS* НБС систему

Редни број	Датум	Број плаћања
1.	15. 4. 2021.	205.525

Графикон I.1.6. Број и вредност извршених трансакција у *IPS* НБС систему

Табела I.1.4. Показатељи рада *IPS* НБС система

<i>IPS</i> НБС систем	II 2020.	II 2021.
Број трансакција	6.102.737	10.714.207
Вредност трансакција	49.688.556.077,28	91.524.332.382,63
Просечна вредност трансакције	8.142,01	8.542,33
Просечан дневни број трансакција	67.063	117.739
Просечна дневна вредност промета	546.028.088,76	1.005.761.894,31

* Овај рекорд премашен је средином трећег тромесечја (16. август) за приближно две хиљаде извршених плаћања, што је објављено у вестима на интернет презентацији Народне банке Србије: https://www.nbs.rs/sr_RS/scripts/showcontent/index.html?id=17262